

KVALITETSDEKLARATION

Investeringsfonder, tillgångar och skulder

Ämnesområde

Finansmarknad

Statistikområde

Ämnesövergripande statistik

Produktkod

FM0403

Referenstid

2026

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att visa utvecklingen över tid för tillgångar och skulder hos investeringsfonder (värdepappers- och specialfonder) som står under Finansinspektionens tillsyn (fonder som är registrerade i Sverige). Statistiken ska också redovisa fondförmögenheten samt transaktioner kopplade till fondandelar och innehav. Syftet är också att redovisa antalet fonder över tid. Slutligen ska statistiken redogöra för hur fondernas tillgångar är fördelade samt sektor-fördelat fondvärde.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken utgör ett viktigt underlag i SCB:s Sparbarometer och Finansräkenskaper. Andra områden på SCB som använder sig av statistiken är Finansmarknadsstatistiken för att estimera allmänhetens innehav av korta värdepapper (detta är en del av penningmängdsmåttet M3) och Betalningsbalansen som använder sig av det utländska ägandet i svenskregistrerade investeringsfonder. Därutöver används insamlingen av Finansinspektionen i dess tillsynsverksamhet, av Riksbanken, av branschintressenter för marknadsanalyser och av media.

1.2 Statistikens innehåll

Den statistik som redovisas är investeringsfondernas tillgångar och skulder uppdelad på andelsägare, investeringar uppdelade på finansiella instrument samt transaktioner under kvartalet.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga investeringsfonder som står under Finansinspektionens tillsyn, svenskregistrerade fonder. Utlandsregistrerade investeringsfonder med verksamhet i Sverige liksom svenska fondbolags utlandsregistrerade fonder ingår inte i målpopulationen. Intressepopulationen sammanfaller med målpopulationen, då det är en totalundersökning.

Målobjekt är den enskilda fonden som ingår i populationen. Observations- och målobjekt sammanfaller. Inget bortfall eller andra avvikelser förekommer.

1.2.2 Variabler

De huvudsakliga målvariablerna är:

- Typ av investeringsfond
- Fondens tillgångar och skulder
- Fondens värde fördelat på fondandelsägare
- Transaktioner fördelat på fondandelsägare
- Specifikation av fondens investeringar i finansiella instrument.
- Marknadsvärden vid kvartalets utgång samt transaktioner under kvartalet.

Intresse- och observationsvariablerna stämmer överens med målvariablerna.

Mer information om variablerna finns i SCB:s mikrodataregister (MetaPlus) samt den fullständiga versionen av blanketten *VPSPECQ* på Finansinspektionens webbplats.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är summeringar i miljontals kronor av respektive tillgångs- och skuldpost, samt antal aktiva fonder.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas per fondtyp och sektor enligt följande indelningar:

Fondtyp: *Räntefonder* (korta och långa), *Aktiefonder*, *Blandfonder*, *Fond-i-fonder* och *Övriga fonder*

Sektor enligt INSEKT (Standard för institutionell sektorindelning): *Kommuner*, *Socialförsäkring*, *Hushåll*, *Svenska finansiella bolag*, *Svenska icke-finansiella bolag* och *Utlandet*

Statistiken redovisas utifrån innehav enligt följande indelning:

Innehav: *Likvida medel*, *Aktier*, *Räntebärande papper*, *Andelar i svenska vp-fonder*, *Andelar i utländska vp-fonder*, *Derivatinstrument* och *Övrigt*

1.2.5 Referenstider

Referenstidpunkten är sista dagen i varje kvartal för balansuppgifter och tidsperioden hela kvartal för transaktioner.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten anses vara hög. Då undersökningen är en totalundersökning har statistiken ingen osäkerhet med hänsyn till skattning.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Inget urval sker då undersökningen är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen utgörs av investeringsfonder (värdepappers- och specialfonder) som står under Finansinspektionens tillsyn (fonder som är registrerade i Sverige). Ramen är samma som målpopulationen. Inga kända brister i Finansinspektionens förteckningar skulle kunna bidra till över- eller undertäckning.

2.2.3 Mätning

Den generella bedömningen är att uppgiftslämnarna förstår vilka uppgifter som efterfrågas. Det största problemet som är svårt att upptäcka i granskningen är felaktig klassificering av motparter. Om en fond konsekvent klassificerar en motpart fel kommer det vara svårt att upptäcka det.

Ägande av fonder via depå eller liknande, exempelvis genom nätmäklare, hamnar i insamlingen av statistiken under finansiella företag. I rapporteringen går det inte att urskilja hur mycket som är förvaltade depåer och hur mycket som direktägs av finansiella företag och inte heller vem som är slutlig ägare till depåerna. *Hushåll* underskattas då det som borde rapporteras under hushåll felaktigt rapporteras under *Finansiella företag* när rapportören inte har kunskap om slutkunden. Justering görs, läs mer om det under 2.2.5 *Bearbetning*.

Ägande i fonder via utländska fondhandelsplattformar hamnar i insamlingen av statistiken under utländska innehavare trots att innehaven har en svensk motpart. Justering görs, läs mer om det under 2.2.5 *Bearbetning*.

Det uppkommer en dubbelräkning i samband med att fonder placerar i andra fonder som också är rapportörer. Dubbelräkningen sker då exempelvis hushållen köper andelar i en fond-i-fond som sedan i sin tur köper fondandelar i egna och/eller andra fondbolag. Ingen studie har genomförts för att uppskatta storleken på den eventuella dubbelräkningen.

Primäruppgifterna samlas in av Finansinspektionen, frågeformuläret återfinns på Finansinspektionens webbplats. För sektorfördelning finns SCB:s företagsdatabas att tillgå för rapportörerna.

2.2.4 Bortfall

Undersökningen har full svarsfrekvens och resultaten innehåller då ingen osäkerhet till följd av svarsbortfall.

2.2.5 Bearbetning

I och med att posten *Hushåll* underskattas och *Finansiella företag* överskattas i insamlingen (läs mer under 2.2.3 *Mätning*) så görs fr.o.m. kvartal 4 2024 (med revidering från kvartal 1 2024) en justering där data från undersökningen *Statistiken om värdepappersinnehav* (Riksbankens föreskrifter (RBFS 2016:1) om rapportering av innehav av värdepapper) används för att justera posterna. Transaktioner för hushåll och finansiella företag har i och med det slutat publiceras.

Justering för ägande via utländska fondhandelsplattformar görs genom att vi tar in kompletterande uppgifter från fondbolagen kopplade till de motparterna. (läs mer under 2.2.3 *Mätning*)

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken då inga modellantaganden görs.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas. Revideringar förekommer när granskningsarbetet konstaterat fel vid tidigare rapporter.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken redovisas cirka 7 veckor efter referensperiodens slut.

3.2 Frekvens

Rapportering för uppgiftslämnarna sker på kvartalsbasis till Finansinspektionen. Samma tidsintervall gäller även för SCB:s redovisning av statistiken.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras i enlighet med planerad publicering och hittas i publiceringskalendern för Sveriges officiella statistik på SCB:s webbplats.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken om Investeringsfonder publiceras som statistiknyhet på svenska och engelska på produktthemsidan. Statistiknyheten innehåller beskrivande text samt tabeller och diagram. Därtill publiceras tabeller i Statistikdatabasen.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Specialbearbetningar kan göras av SCB på beställning mot ersättning enligt fastställd taxa.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i text, tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet dokumenteras i denna kvalitetsdeklaration och framtagningen av statistiken i STAF (statistikens framställning). Dokumentationerna finns publicerade på SCB:s webbplats. Mikrodataregister finns registrerat i SCB:s MetaPlus. Uppgiftsinsamlingen regleras av Finansinspektionens författningssamling FFFS 2013:9.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Följande händelser har inträffat över tid sedan datainsamlingen påbörjats och ger upphov till tidseriebrott på variabelnivå:

- En omarbetad blankett infördes fr.o.m. andra kvartalet 1998 för att bättre motsvara de krav som ställs i bl.a. European System of Accounts (ESA 95).
- Fr.o.m. fjärde kvartalet 2000 tillkom sektorn socialförsäkring, med undersektor Premiepensionsmyndigheten, PPM, för att tydliggöra sparandet i form av premiepensionsmedel. PPM omklassificerades fr.o.m. andra kvartalet 2007 till sektorn finansiella företag enligt riktlinjer från Eurostat. När Pensionsmyndigheten bildades den 1 januari 2010 upphörde PPM, men innehav via premiepensionen rapporteras under finansiella företag t.o.m. andra kvartalet 2011.
- I samband med övergången till elektroniskt inrapporteringsystem fr. o. m. första kvartalet 2001 har blanketten utökats något med bland annat en finare fördelning av olika fondtyper.
- Första kvartalet 2005 ändrades blanketten med finare motpartsnedbrytning samt att uppdelningen SEK/utländsk valuta togs bort.
- Tredje kvartalet 2008 ändrades blanketten med bl.a. en förändrad definition av penningmarknadsinstrument. Som

penningmarknadsinstrument räknas räntebärande värdepapper med en ursprunglig löptid på upp till 397 dagar. Tidigare var gränsen ett år.

- Från januari 2012 ändrades definitionen av penningmarknadsfonder för att harmonisera med ECB:s statistik och European Securities and Markets Authority:s (ESMA:s) vägledning om penningmarknadsfonder. Däremot har kvartalsrapporten investeringsfonder valt att behålla den gamla definitionen (korta räntefonder). Definitionen av korta räntefonder skiljer sig således från European Securities and Markets Authority:s (ESMA:s) definition av penningmarknadsfonder. ESMA har en snävare definition av vad som är penningmarknadsfonder jämfört med definitionen som här används för korta räntefonder.
- Fr.o.m. juli 2013 gäller nya föreskrifter (FFFS 2013:9 och FFFS 2013:10). De nya föreskrifterna upphäver föreskrifterna om investeringsfonder, FFFS 2008:11, men har i huvudsak samma innehåll som dessa, bortsett från att bestämmelser som specifikt rör specialfonder flyttas till ett särskilt kapitel i föreskrifterna om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Även bestämmelser om förvaltningsbolag och fondföretag med tillstånd enligt 1 kap. 8 § respektive 1 kap. 9 § lagen om investeringsfonder tas bort. Motsvarigheter till dessa bestämmelser införs i föreskrifterna om förvaltare av alternativa investeringsfonder i den omfattning det är aktuellt.
- Fr.o.m. fjärde kvartalet 2014 ändrades sektorfördelningen i och med nya ESA (2010) vilket innebär en del omklassificeringar mellan andelsägarsektorer.
- Fr.o.m. fjärde kvartalet 2014 har blanketten till viss del förnyats. Förutom namnuppdateringar på sektorer har följande ändringar skett inom sektorn svenska finansiella bolag:
  - Posten 'Övriga finansinstitut' har utgått och nya sektorposter har tillkommit i form av en uppdelning av försäkringsbolag och pensionsinstitut.
  - Posterna 'Övriga finansförmedlare, utom försäkringsbolag och pensionsinstitut', 'Koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag' och 'Övriga svenska finansiella bolag' har tillkommit.
- Fr.o.m. 2024 kvartal 1 har posterna *Hushåll; varav hushållens individuella pensionssparande, IPS (ställningsvärde och transaktioner), Hushåll (transaktioner) och Finansiella företag; totalt (transaktioner)* slutat publiceras i tabellen *Andelar i investeringsfonder, mnkr efter innehåll, fondtyp, sektor och kvartal*
- Fr.o.m. 2024 kvartal 1 tas data in från *Statistiken om värdepappersinnehav* (Riksbankens föreskrifter (RBFS 2016:1) om rapportering av innehav av värdepapper) för att justera posterna *Hushåll (ställningsvärde) och Finansiella företag; totalt (ställningsvärde)*

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningen följer den sektorindelning som finns i INSEKT 2000 fram till kvartal 4 2014. Därefter gäller INSEKT 2014. Utöver punkter listade ovan (5.1 Jämförbarhet över tid) så finns det viss inkonsekvens i huruvida transaktioner

ska rapporteras vid fusioner och när utlandsregistrerade fonder blir svenskregistrerade och vice versa.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken utgör ett viktigt underlag i SCB:s Sparbarometer och Finansräkenskaper. Andra områden på SCB som använder sig av statistiken är Finansmarknadsstatistiken för att estimerar allmänhetens innehav av korta värdepapper och Betalningsbalansen som använder sig av det utländska ägandet i svenskregistrerade investeringsfonder.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden då det inte finns några avrundningar, säsongrensning eller andra orsaker till det.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är en del av Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

C Bevarande och gallring

Data i form av blanketter från uppgiftslämnarna får gallras efter 5 år. Personuppgifter i form av kontaktuppgifter gallras så snart de inte behövs längre. Det skapas inga pliktexemplar. Inga bevaringsbeslut har utfärdats för denna undersökning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger och regleras i Finansinspektionens författningssamling, FFFS 2013:9 samt FFFS 2013:10 enligt förordningar 2013:588, 2016:587 och lag 2004:46 om värdepappersfonder och lag 2013:561 om alternativa investeringsfonder.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte EU-reglerad.

F Historik

Produkten har fr.o.m. fjärde kvartalet 2008 bytt namn från värdepappersfonder till investeringsfonder då statistiken innefattar både värdepappersfonder och specialfonder.

Statistik för värdepappersfonder har sammanställts varje kvartal sedan 1985. T.o.m. tredje kvartalet 1991 redovisades värdepappersfonderna totalt. Därefter gjordes även en uppdelning på typ av fond enligt FFFS 2004:12. Fondtyperna som redovisas är aktiefonder, korta och långa räntefonder, blandfonder, fond-i-fonder och övriga fonder. Tidigare särredovisades också allemansfonder och försäkringspremiefonder. Under 2007 har premiepensionsmyndigheten (PPM) flyttats från socialförsäkringssektorn till sektorn finansiella företag enligt riktlinjer från Eurostat. Från första januari 2010 har Premiepensionsmyndigheten, PPM, upphört och har tillsammans med Försäkringskassans pensionsadministration slagits ihop till en gemensam myndighet, Pensionsmyndigheten. Pensionsmyndigheten räknas till sektorn socialförsäkring. I och med de nya fonddirektiven UCITS IV (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) blir det tillåtet för en fond att placera över 85 procent av fondförmögenheten i en annan fond. Dessa fonder benämns matar- och mottagarfonder. För att kunna fånga utvecklingen för denna typ av fonder så införs rapportering av matar- och mottagarfonder som varav-poster under icke-monetära fonder.

Från och med fjärde kvartalet 2014 ändrades sektorfördelningen i och med nya ESA (2010), detta innebär en del omklassificeringar mellan andelsägarsektorer. Förutom namnuppdateringar på sektorer, har det skett vissa ändringar inom sektorn svenska finansiella bolag, posten Övriga finansinstitut har utgått och nya sektorposter har tillkommit i form av en uppdelning av försäkringsbolag och pensionsinstitut. Samt posterna Övriga finansförmedlare, utom försäkringsbolag och pensionsinstitut, Koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag och Övriga svenska finansiella bolag alla underkategorier till svenska finansiella bolag.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Finansinspektionen
Kontaktinformation	Linda Cyrén
E-post	fornamn.efternamn@fi.se
Telefon	08-408 980 00

Statistikproducent	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Jonas Edblom
E-post	fornamn.efternamn@scb.se
Telefon	010-4794197